

Podpora učitelů odborných předmětů na průmyslovkách pokračuje

Psal se první jarní den roku 2016, když jsme na zasedání Zastupitelstva KHK schválili 1. změnu rozpočtu KHK na tento rok a v rámci ní premiérově i částku 10 000 000 Kč na podporu učitelů odborných předmětů oborů skupin 23 - Strojírenství a strojírenská výroba a 26 - Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika.

Do schválené podoby rozpočtu na rok 2017 se dostala jen část celkových prostředků potřebných na celoroční podporu – toto rozhodnutí bylo zamýšleno jako svého druhu vstřícný krok pro následující krajské zastupitelstvo vzešlé z hlasování v říjnu 2016. Nová sestava se k myšlence přihlásila a rozpočtovou změnou potvrdila i prostředky na pokrytí celého roku 2017.

Považuji to za stav uspokojivý, ne však ideální – tím je z hlediska perspektivy škol a jejich zaměstnanců zahrnutí celoroční částky do podoby rozpočtu přímo, bez určité nejistoty představované čekáním na rozpočtové změny.

Odbor školství v tomto duchu formuloval v květnu 2017 své stanovisko v rámci projednávání rozpočtu na rok 2018:

„Dále žádáme o zvýšení rozpočtu kap. 14 (školství) o částky:

*Prostředky na posílení odměňování učitelů odborných předmětů a praktického vyučování v oborech skupin oborů 23 - strojírenství a 26 - elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika (střední školy KHK). V roce 2017 bylo ve schváleném rozpočtu pokryto 6 mil. Kč, v 1. změně rozpočtu kraje byl rozpočet z výsledku hospodaření navýšen o 7 400 tis. Kč (schváleno Zastupitelstvem 27. 3. 2017). Z příspěvku kraje jsou vypláceny i zákonné odvody a přiděl do FKSP. Navrhujeme navýšit odpovídajícím způsobem i prostředky pro rok 2018 – **již ve schváleném rozpočtu** - a alokovat je v OBV s tím, že budou školám rozepsány podle aktuálních úvazků odborných učitelů v novém školním roce 2017/2018 a 2018/2019.“*

V rámci podpory tohoto požadavku jsem znovu oslovil dotyčné střední školy, tentokrát s dotazem na dvě základní otázky spojené s vyplácením uvedeného příspěvku a odpovědi na ně zaslal náměstkyni hejtmana Královéhradeckého kraje s gescí školství Mgr. Martině Berdychové:

Dobrý den paní náměstkyně,

k problematice poskytování finančního příspěvku Královéhradeckého kraje učitelům odborných předmětů oborů skupin 23, 26 zasílám níže obdržené názory ředitelek/ředitelů - zhodnocení dopadu dosavadní finanční podpory v rozsahu dvou otázek, které jsem jim v tomto týdnu položil:

- 1. Dopad na personální zajištění odborné výuky?**
- 2. Dopad na „atmosféru“ v učitelských kolektivech?**

Následují plná znění anonymizovaných odpovědí obdržených na konci května 2017:

Škola 1

Ad1) Dopad na personální zajištění odborné výuky – zcela mimořádný a bez finanční podpory těžko uskutečnitelný.

- a) konkrétně na místa učitelů – důchodců nastoupili nebo od nového školního roku nastoupí:
 - dva učitelé odborných elektrotechnických předmětů, VŠ vzdělání, ČVUT, věk 36 a 37 let, fak. elektrotechnická, praxe ve firmách
 - dva učitelé odborného výcviku – strojní
 - jeden učitel odborného výcviku – elektro
- b) zvýšená úroveň v odměňování jednoznačně přispívá i ke stabilizaci stávajících odborných učitelů

Ad2) Dopad na „atmosféru“ v učitelských kolektivech - žádný, ve škole s tím nejsou problémy. Všichni učitelé (všeobecně vzdělávacích předmětů i odborných) vidí situaci v oblasti poptávky firem po kvalifikovaných pracovnících v technických profesích (a potažmo jejich mzdových nabídkách a benefitech). A současně si uvědomují, že bez kvalitního personálního zajištění škola nemůže úspěšně fungovat. Vše bylo důkladně vysvětleno.

Škola 2

Ad1) Na základě zvýšených prostředků jsme získali jednoho nového mladého učitele strojírenské teorie v loňském školním roce a dva nastupují od září letos (jeden na teorii a druhý na praxi). Ten loňský vyučující je vynikající a s praxí ve velkém strojírenském podniku – jednoznačně bychom jeho i ty dva další neměli bez zvýšené platové bonifikace. Mimo to jim ještě dávám osobní příplatek. Takže na otázku č. 1 u nás jednoznačný profit.

Ad2) Ve sboru bylo vše zevrubně vysvětleno a kolegové jim peníze přejí. Velmi dobře pochopili, že bez kvalitních odborných učitelů by škola nemohla přežít. Nezaznamenal jsem žádné různice ani kuloárně. Takže žádný problém.

Závěr: Určitě pokračovat v dotaci, jinak nikoho nezískáme. Stejně ještě musím dál „motivovat“ osobním příplatkem.

Škola 3

Ad1) Dopad na personální zajištění výuky - podařilo se částečně motivovat učitele, kteří měli touhu odejít "za lepším", aby ještě zůstali ve škole. U nových učitelů je trochu problém v tom, že není jistota, zda bude podpora pokračovat.

Ad2) Atmosféra v kolektivu učitelů dobrá, žádné problémy nejsou. Vše bylo vysvětleno.

Doufám, že to bude pokračovat ;-).

Škola 4

Ad1) Díky podpoře (motivační složka) se nám v minulém školním roce podařilo získat dva učitele strojírenských předmětů pro teoretickou výuku a jednoho učitele odborného výcviku pro oblast elektro.

Došlo k větší stabilizaci odborných učitelů a snížila se jejich tendence odcházet do jiných firem.

V souvislosti s postupným odchodem stávajících odborných učitelů do důchodu se zatím marně snažíme sehnat učitele elektrotechnických předmětů v teoretické výuce.

Ad2) Škola v současnosti zaměstnává 8 učitelů všeobecných předmětů a 20 učitelů odborných předmětů a odborného výcviku.

Zpočátku se učitelé všeobecných předmětů dotazovali, proč se jich podpora také netýká, ale brzy si uvědomili, že jako technicky zaměřená škola jsme existenčně závislí právě na učitelích odborných předmětů a odborného výcviku a pokud bude škola řádně fungovat, budou na tom dobře i oni. Atmosféra v kolektivu školy je dobrá.

Škola 5

Ad1) Snažíme se sehnat nové učitele, ale to se nám zatím nepovedlo (respektive nepovedlo se s nikým dovést do úspěšného konce jednání o zaměstnání u nás), takže v tomto směru dopad nelze posoudit. Nicméně se nám zatím daří stabilizovat stávající učitele, včetně těch v důchodovém věku, takže na příští rok zatím kolaps nehrozí. V tomto tedy podpora plní svůj účel.

Ad2) Žádný negativní dopad na atmosféru jsem nezaznamenal, mimo jiné asi proto, že si všichni uvědomili, že peníze navíc pro jednu skupinu pedagogů se nakonec pozitivně projeví i u skupin ostatních. Takže v tomto nevidím problém.

Škola 6

Ad1) Podpora učitelů oborů 23 a 26 nám velmi pomohla. Po personální stránce jsme stabilizovali počet učitelů odborných předmětů, dokonce jsme přijali 2 mladé kantory (naše absolventy), které se nám i na základě "příplatku" podařilo stáhnout z místních firem, které platí velice dobře. Plat i s přídavkem mají nižší, než měli, a vůbec si nedovedu představit, že bych jim plat ještě musela krátit. Pak už by asi ve školství nezůstali.

Ad2) Kolektiv školy přijal tento příplatek jako fakt, žádnou zhoršenou atmosféru jsem nezaznamenala. Ostatní na tom také vydělali, protože odměny na konci roku jsem rozdělila mezi kolegy, kteří do podpory učitelů odborných předmětů nespádají.

Škola 7

Ad1) I díky poskytnutí příspěvku se na naší škole podařilo získat 2 chybějící mladé perspektivní odborné učitele pro výuku. Bez této podpory by situace byla tížeji zřejmě i těžko řešitelná.

Ad2) Tuto problematiku jsme vyřešili částečně tím, že prezentujeme učitelскому týmu celou záležitost takto: učitelé oborů 23,26 mají sice poskytnutý fin. příspěvek od Královehradeckého kraje, ale v rámci celkovým fin. prostředků na pohyblivou částku mzdy je v rámci školy zabezpečen systém odměňování tak, aby výborní pedagogové byli odměňováni více než ti jen dobří.

Škola 8

Ad1) Podpora se týkala dvou kantorů a oba dva na škole zůstali (a to vím, že jim byly nabízeny pozice ve výrobní sféře). Neumím posoudit, zda je to díky podpoře, ale určitě oba podporu ocenili.

Ad2) Zpočátku po zavedení podpory jsem „v kuloárech“ zaslechl připomínky o diskriminaci (oficiálně si nikdo nestěžoval), ale dnes již tuto věc nikdo neřeší a nemám pocit, že by to vyvolávalo nějaké emoce.

Škola 9

Ad1) Vzhledem k tomu, že nového kolegu bud potřebovat až příští rok, se podpora na personálním zajištění výuky nijak neprojevila. Stávající kolegové jsou rádi, za zvýšený příjem, a protože odejít nechtěli ani před tím, není dopad prokazatelný.

Ad2) Atmosféru mezi kolegy navýšení platů podporovaných pedagogů nijak neovlivnilo, protože jsem o této skutečnosti informovala pouze ty, kterých se to týká. Oni sami to na sebe, předpokládám, neprozradili, protože je klid.

Škola 10

Ad1) Asi bych to charakterizoval takhle. Ti "důchodci" kteří by možná už skončili, zatím setrvávají a učí dál. Na nábor nových to asi zásadní vliv nemělo. Ve firmě mají i tak mnohem vyšší plat.

Ad2) Tady to asi dvakrát neprospělo. Ostatní učitelé učí tedy za méně peněz a vyšší počty žáků. Z tohoto pohledu to moc systémové není.

Škola 11

Ad1, 2) Jakékoli množství prostředků, které se nám podaří získat do školy je vždy vítané. Víím, jaké úsilí stálo prosazení této iniciativy k podpoře učitelů technického vzdělávání. Nicméně toto řešení je nesystémové, situaci na trhu práce neřešící a v pedagogickém sboru obtížně akceptovatelné. Ale stále musím konstatovat, že lepší něco než nic.

Škola 12

Ad1, 2) Žádného nového odborníka strojaře jsem nezískal, tam, kde je hlad po odbornících ve výrobních firmách, nemohu konkurovat ani s dvojnásobným navýšením. A protože se moji strojaři dozvěděli, že mají „nárok na zvýšení platu“ jen proto, že jsou strojaři (řekl jim to někde na školení někdo ze SPŠ Trutnov), mám rozhádaný sbor. Asi k tomu přispěla i atmosféra ve školství v posledních dvou letech. Finanční podpora kraje mi pomohla zalátat díru v platech díky poklesu žáků, ale jinak mi nepomohla.

Škola 13

Ad1) Za předpokladu neexistence tohoto platového benefitu pokládám za velmi problematické udržet nadstandardní pedagogické pracovníky s technickou kvalifikací. Tento benefit mi pomáhá udržet ve škole dva mladé pedagogy (ročník 1988) vyučující strojírenství, technické kreslení, CAD systémy, mechaniku, strojírenskou technologii, robotiku, mechatroniku, díky benefitu škola přijme nového svářečského technologa (stávající dovrší důchodový věk) a přijala dva mladé učitele OV. Vzhledem k nutnosti obnovy personálních zdrojů pro výuku oborů 23 a 26 pokládám tento příspěvek za nezbytně nutný pro úspěšné plnění cílů odborného vzdělávání.

Ad2) V pedagogickém sboru nevznikly žádné problémy, všichni včetně učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů chápou základní zaměření školy a situaci na trhu práce. Neustálé opakování mantry o nesystémovosti a jakési diskriminaci je pouze zbožným přáním autorů. V rámci školy je v tomto případě všechno v pořádku.

Závěr: Podporu odborných učitelů 23 a 26 považuji naopak za systémový krok (struktura NH České republiky, stav na trhu práce, elementární logika). Argumenty proti tomuto benefitu považuji naopak za výrazně nesystémové a za nerespektující realitu v České republice.

Škola 14

Ad1) Dopad na personální zajištění výuky - rozhodně pozitivní. Získali jsme mladého učitele odborného výcviku elektro a přestoupil k nám jeden mladší učitel teorie elektro, který měl v plánu ze školství odejít.

Ad2) Dopad na atmosféru v kolektivech - nijak zvlášť se neprojevuje, ale je vidět, že učitelé nepodporovaných oborů a všeobecnáří tiše závidí. Žádné konflikty či projevy nevole se ale neobjevily nebo o nich nevím.

Závěr: určitě je důležité, aby podpora pokračovala, k důchodu se blíží další učitelé, za které se bude problematicky hledat náhrada, pokud odejdou.

Na závěr určité zobecnění: ze šetření dopadu poskytování finanční podpory vyplývá jak její příznivý dopad pro získávání nových kvalifikovaných odborných učitelů jako náhrada za učitele - důchodce, tak i její příznivý dopad pro stabilizaci stávajících učitelů. Školy ve většině případů vysvětlili učitelům důvody poskytování finanční podpory a tato nezpůsobila v kolektivech učitelů žádný problém. Tato stanoviska sdělili zejména velké odborné školy, jejichž vzdělávací nabídka zahrnuje především obory vzdělání skupin 23, 26. U menších škol s různorodou vzdělávací nabídkou nejsou stanoviska k této problematice jednotná a vyhraněná, nicméně jsou rovněž zajímavá.